

Més sobre el plural

Ningú no diu que substantius com *fruita*, *fang*, *gent* o *contingut*, no es puguin usar, en aquest cas o en el de més enllà, en la forma del plural: les possibilitats d'una llengua, o potser dit amb més exactitud, les necessitats d'expressió que es veu obligada a satisfer, ultrapassen sempre, tard o d'hora, els esquemes més afïnats que hàgim pogut fixar. Però creiem que hom pot convenir fàcilment que l'ús de la forma del plural d'aquests mots és ben inadequada en oracions com és ara les següents: «Es dedicava al transport de fruites», «Es van analitzar diverses mostres de fangs», «Eren unes gentes molt agradables», «Els continguts d'aquesta revista són força interessants». És ben clar que el singular *fruita* té un valor col·lectiu ben reconegut, car designa tota mena de fruits comestibles (pomes, préssecs, peres, etc.), que *fang* és un nom que ha estat usat sempre en singular, encara que hi pugui haver diverses menes, mostres o classes de fang, que *gent* és un nom col·lectiu per excel·lència, que designa sempre un conjunt de persones, mai una persona sola, i que dient *el contingut d'una revista*, ens referim a tots els articles, col·laboracions, reportatges, il·lustracions, etc., que conté i que l'ús del plural, per tant, hi resulta del tot superflu.

Tal com dèiem ahir, doncs, abans d'optar, en l'ús d'aquests mots, per la forma del plural, caldria aturar-se un moment i reflexionar-hi, cosa que equivaldria, dit d'una altra manera, a decidir-se per la forma del singular sempre que alguna raó molt especial no ho impedis, és a dir, no pogués induir a una interpretació diferent de la idea que hom desitjava comunicar. Notem que al costat de molts noms que indiquen substàncies o matèries i que usem tradicionalment en singular, no deixa d'haver-n'hi d'altres que, al contrari, usem sempre en la forma del plural: *els fangs*, *les escombraries*, *les sobres*, *els enderrocs*. En canvi, però, *la runa*. Si comparem, efectivament, *els enderrocs* i *la runa*, ens podem adonar que el nombre gramatical que revesteixen aquests dos noms és purament formal, no conceptual, car tenen exactament el mateix significat, tal com veiem al Fabra, que defineix *runa* amb l'equivalent *enderrocs*. No manquen casos d'ús vacil·lant, com *torró* i *torrons*, encara que nosaltres hi veiem, en la preferència per la forma del singular, una influència del castellà.

Albert Jané